

LASNAMÄE JA MUSTAMÄE TURUD

VEEBRUAR 2013

SISUKORD

UURINGU TAUST	3
1 Valim	3
2 Küsitlustöö	3
3 Andmetöötlus	4
4 Teostajad.....	4
LASNAMÄE	5
1 Turgude külastatavus	5
1.1 Toidu- ja esmatarbekaupade ostmise peamine müügikoht.....	5
1.2 Turgude külastamise sagedus	7
1.3 Erinevate Tallinna turgude külastamine.....	8
2 Sagedamini külastatav turg	10
2.1 Sagedamini külastatava turu külastamise peamised põhjused.....	10
2.2 Hinnangud sagedamini külastatavale turule.....	12
3 Lasnamäe turg	14
3.1 Lasnamäe turu külastajate ja sagedaste külastajate profiil	14
3.2 Hinnangud Lasnamäe turule külastajate ja sagedaste külastajate poolt.....	15
3.3 Soovitavad muudatused Lasnamäe turul	16
3.4 Lasnamäe turu mitte-külastamise põhjused.....	17
MUSTAMÄE	18
4 Turgude külastatavus	18
4.1 Toidu- ja esmatarbekaupade ostmise peamine müügikoht.....	18
4.2 Turgude külastamise sagedus	20
4.3 Erinevate Tallinna turgude külastamine.....	21
5 Sagedamini külastatav turg	22
5.1 Sagedamini külastatava turu külastamise peamised põhjused.....	22
5.2 Hinnangud sagedamini külastatavale turule.....	24
6 Mustamäe turg.....	26
6.1 Mustamäe turu külastajate ja sagedaste külastajate profiil	26
6.2 Hinnangud Mustamäe turule külastajate ja sagedaste külastajate poolt	27
6.3 Soovitavad muudatused Mustamäe turul	28
6.4 Mustamäe turu mitte-külastamise põhjused	29
KOKKUVÕTE	30

Lisa - Andmetabelid

UURINGU TAUST

Käesolev aruanne on koostatud Turu-uuringute AS-i poolt **6-11. veebruaril 2013. aastal** läbi viidud uuringu alusel. Lasnamäe ning Mustamäe tulemusi vaadeldaks eraldi.

Uuringu aruanne koosneb uuringu taustast, põhitulemustest nii teksti kui joonistena ja kokkuvõttest. Lisas on toodud tabeljaotused põhiliste sotsiaaldemograafiliste tunnuste lõikes.

1 Valim

Uuringu üldkogumi moodustavad **üle 14-aastased**:

- **Lasnamäe Laagna ja Pae asumid elanikud** (REL 2013 järgi 30 465 elanikku),
- **Mustamäe Mustamäe asumid elanikud** (REL 2013 järgi 41 892 elanikku).

Uuringu valimi suuruseks on kummaski Tallinna linnaosas 150 vastajat, kokku 300 vastajat. Maksimaalne viga on $\pm 8\%$, väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem. Tulemused on laiendatavad üldkogumile (esinduslik valim).

Valimi koostamisel eristati esmalt kaks linnaosa – Lasnamäe ja Mustamäe. Need jagati kumbki 15 valimipunktiks, igas valimipunktis viidi läbi 10 intervjuud. Valimipunktid, kus küsitlus läbi viidi valiti juhuslikkuse põhimõttel lähteaadressi meetodil rahvastikuregistri aadressiloenduritest. Selle meetodi puhul antakse igale küsitlejale ette juhuslikult valitud aadress, kus küsitaja teostab esimese intervjuu. Edasi liigutakse kindla sammu alusel (nt iga viies korter või iga teine maja).

Vastaja valik leibkonnas tehakse „noore mehe reegli alusel“, mille kohaselt küsitletakse kodusolevatest üle 14-aastastest pereliikmetest kõige nooremast meest või selle puudumisel samast vanusegrupist noorimat naist. Täiendavalt rakendatakse vastaja valikul vanuselisi kvoote - igas valimipunktis küsitletakse maksimaalselt kahte 60-74-aastast ning ühte üle 74-aastast inimest. Selline meetod annab neile vastajatele gruppidele, kes tavaliselt harvemini kodus viibivad (nooremad inimesed, meesterahvad), lisatõenäosuse valimisse sattuda, muutes nii empiirilise valimi elanikkonna tegeliku soolis-vanuselise koosseisule vastavamaks.

Tulemused on kaalutud vastavusse kummagi linnaosa sees (asumi põhiseis REL 2013 alusel) vanusegruppide ja rahvuse järgi, et need vastaksid tegelikule jaotusele.

2 Küsitlustöö

Küsitlusmeetodina kasutati silmast-silma personaalintervjuud vastaja kodus standardiseeritud ankeedi abil. Intervjuud viidi läbi eesti ja vene keeles. Vastajaid Mustamäel 149 ja Lasnamäel 151, kokku 300.

3 Andmetöötlus

Uuringutulemuste töötlemiseks kasutati andmetöötluspaketti *SPSS for Windows 17.0*. Pärast küsitluse lõppemist võrreldi küsitletute soolist ning vanuselist koosseisu valimis ettenähtuga ja teostati andmete kaalumise teoreetilise mudeliga vastavaks.

Järgnevas tabelis 1 on toodud valimivea piirid proportsioonihinnangul 95% usaldusnivool.

Tabel 1. Valimivea piirid

Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
10	31,0%	30,8%	30,4%	29,6%	28,4%	26,8%	24,8%	22,1%	18,6%	13,5%	10,6%	8,7%
20	21,9%	21,8%	21,5%	20,9%	20,1%	19,0%	17,5%	15,6%	13,1%	9,5%	7,5%	6,1%
30	17,9%	17,8%	17,5%	17,1%	16,4%	15,5%	14,3%	12,8%	10,7%	7,8%	6,1%	5,0%
40	15,5%	15,4%	15,2%	14,8%	14,2%	13,4%	12,4%	11,1%	9,3%	6,7%	5,3%	4,3%
50	13,8%	13,8%	13,6%	13,2%	12,7%	12,0%	11,1%	9,9%	8,3%	6,0%	4,7%	3,9%
60	12,6%	12,6%	12,4%	12,1%	11,6%	10,9%	10,1%	9,0%	7,6%	5,5%	4,3%	3,5%
70	11,7%	11,6%	11,5%	11,2%	10,7%	10,1%	9,4%	8,4%	7,0%	5,1%	4,0%	3,3%
80	10,9%	10,9%	10,7%	10,4%	10,0%	9,5%	8,8%	7,8%	6,6%	4,8%	3,7%	3,1%
90	10,3%	10,3%	10,1%	9,8%	9,5%	8,9%	8,3%	7,4%	6,2%	4,5%	3,5%	2,9%
100	9,8%	9,7%	9,6%	9,3%	9,0%	8,5%	7,8%	7,0%	5,9%	4,3%	3,3%	2,7%
110	9,3%	9,3%	9,1%	8,9%	8,5%	8,1%	7,5%	6,7%	5,6%	4,1%	3,2%	2,6%
120	8,9%	8,9%	8,7%	8,5%	8,2%	7,7%	7,1%	6,4%	5,4%	3,9%	3,0%	2,5%
130	8,6%	8,5%	8,4%	8,2%	7,9%	7,4%	6,9%	6,1%	5,1%	3,7%	2,9%	2,4%
150	8,0%	7,9%	7,8%	7,6%	7,3%	6,9%	6,4%	5,7%	4,8%	3,5%	2,7%	2,2%

4 Teostajad

Uuringu erinevates etappides olid vastutavad:

- Tellijapoolne kontaktisik: Anu Rentel
- Aruanne ja projekti juhtimine: Liis Grünberg
- Tabelitöötlus: Reijo Pohl
- Valimi koostaja/küsitlustöö koordineerija: Marina Karpištšenko
- Andmesisestuse koordineerija: Asta Pajos

LASNAMÄE

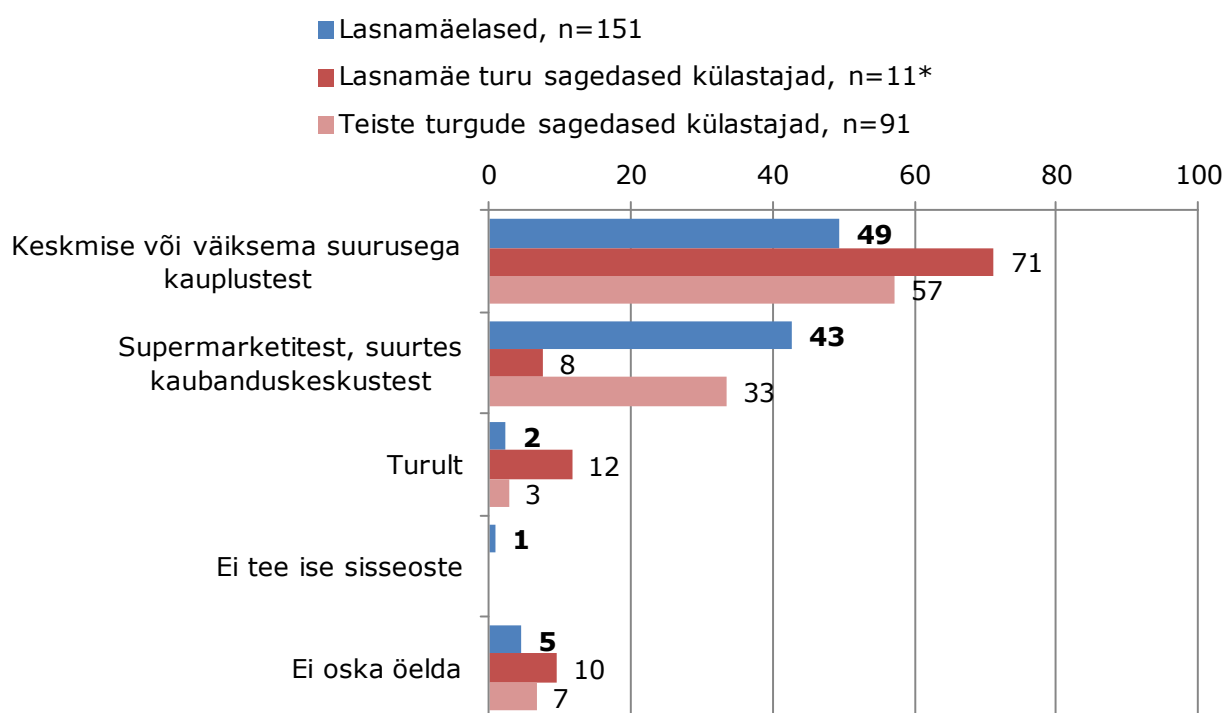
1 Turgude külastatavus

1.1 Toidu- ja esmatarbekaupade ostmise peamine müügikoht

Esmalt uuriti vastajatelt, mis tüüpi müügikohtadest nad peamiselt oma toidu- ja esmatarbekaupu ostavad.

Lasnamäe (Laagna ja Pae asumid, edaspidi lihtsustatult lasnamäelaste) elanike peamised toidu- ja esmatarbekaupade ostmise kohaks on pea pooltel keskmise või väiksema suurusega kauplused, 43% külastab peamiselt ka supermarketeid ja suuri kaubanduskeskusi (joonis 1). Vaid 2% lasnamäelastest teevad igapäevaseid sisseoste peamiselt turul.

Joonis 1. Toidu- ja esmatarbekaupade ostmise peamine müügikoht, (%)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

Peamiselt supermarketitest ja suurtest kaubanduskeskustest sisseostude tegijate seas on keskmisest enam kõrgeimasse sissetulekugruppi kuulujaid (neto üle 500 euro kuus pereliikme kohta – 72%) ja Laagna asumi elanikke (54%); peamiselt keskmistest või väiksematest kauplustest sisseostude tegijate seas on seevastu enam madalaimasse sissetulekugruppi kuulujaid (neto all 300 euro kuus pereliikme kohta – 74%) ja Pae asumi elanikke (72%), lisaks ka üle 55-aasteseid (62%).

Peamiselt supermarketitest ja suurtest kaubanduskeskustest ostjad on oluliselt harvemad turgude külastajad ja sealjuures ei ole 67% neist viimase 12 kuu jooksul üldse Tallinna turge külastanud.

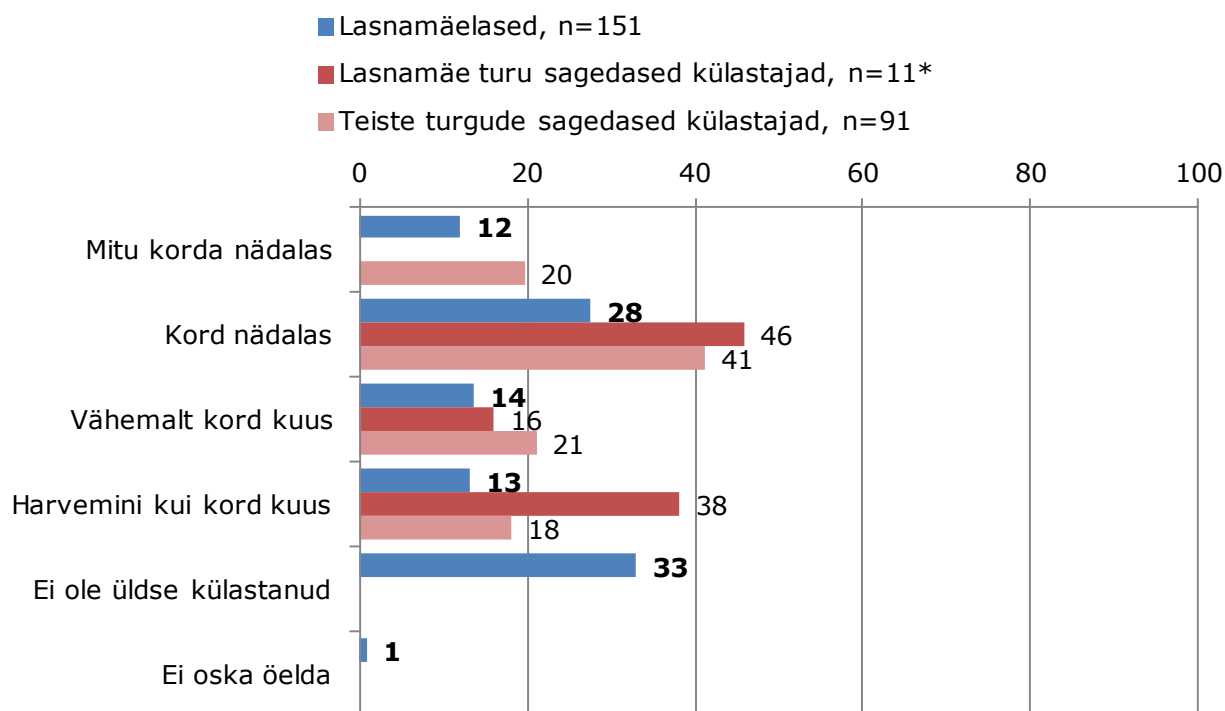
Peamiselt keskmistest või väiksematest kauplustest ostjad on samaaegselt sageli ka sagedased turukülastajad, eelkõige on nende seas enam Pae turu sagedasi külastajaid (65%).

Lasnamäe turu sagedased külastajad teevad oma igapäevasisseoste kõige enam keskmise või väiksema suurusega kauplustest (71%), teiste turgude sagedastest külastajatest harvem aga supermarketitest, suurtest kaubanduskeskustest (8% - joonis 1).

1.2 Turgude külastamise sagedus

Vaadeldes turgude külastamise sagedust viimase 12 kuu jooksul, näeme ([joonis 2](#)) et kolmandik lasnamäelastest ei ole neid üldse külastanud. Suurem osa lasnamäelastest külastab Tallinna turgusid aga vähemalt kord nädalas (28%), 12% veel sagedamini.

Joonis 2. Turgude külastamise sagedus viimase 12 kuu jooksul (%)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

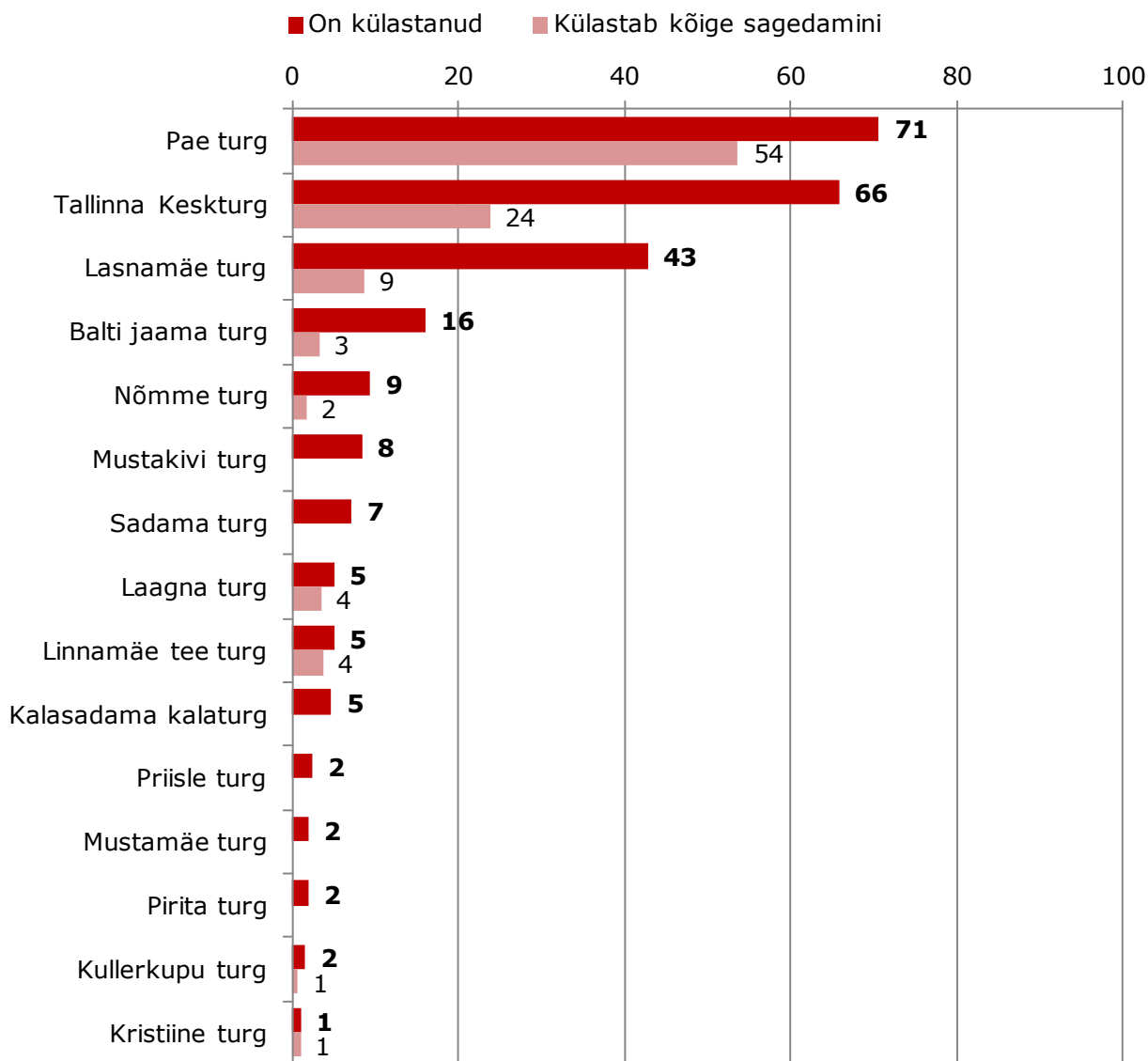
Lasnamäe turu sagedased külastajad erinevad ülejäänud turgude sagedastest külastajatest selle võrra, et nende seas on rohkem väga harva turgusid külastavaid inimesi ja ei ole üldse seda mitu korda nädalas külastavaid inimesi.

1.3 Erinevate Tallinna turgude külastamine

Neilt, kes on Tallinna turge viimase 12 kuu jooksul külastanud, küsiti, milliseid neist nad on külastanud ning millist külastavad kõige sagedamini. Tulemused on toodud joonisel 3 kahanevas järjetsuses.

Kõige enam külastavad lasnamäelased Pae turgu (71%) ja see on enam kui pooltele ka peamiselt külastatavaks turuks. 2/3 Lasnamäe turukülastajatest on käinud ka Tallinna Keskturel, kuid võrreldes Pae turuga on sel poole vähem püsikülastajaid. Kolmanda eelsitusena eristub selgelt veel Lasnamäe turg (43%), kuid püsikülastajaid on sel vaid 9%. Muude Tallinna turgude külastatavused on juba marginaalsed. Tähelepanuväärne on veel, et Laagna ja Linnamäe tee turgude külastajad on enamjaolt ka nende püsikliendid.

Joonis 3. Erinevate Tallinna turgude külastamine (% , n=102, turge külastavad lasnamäelased)

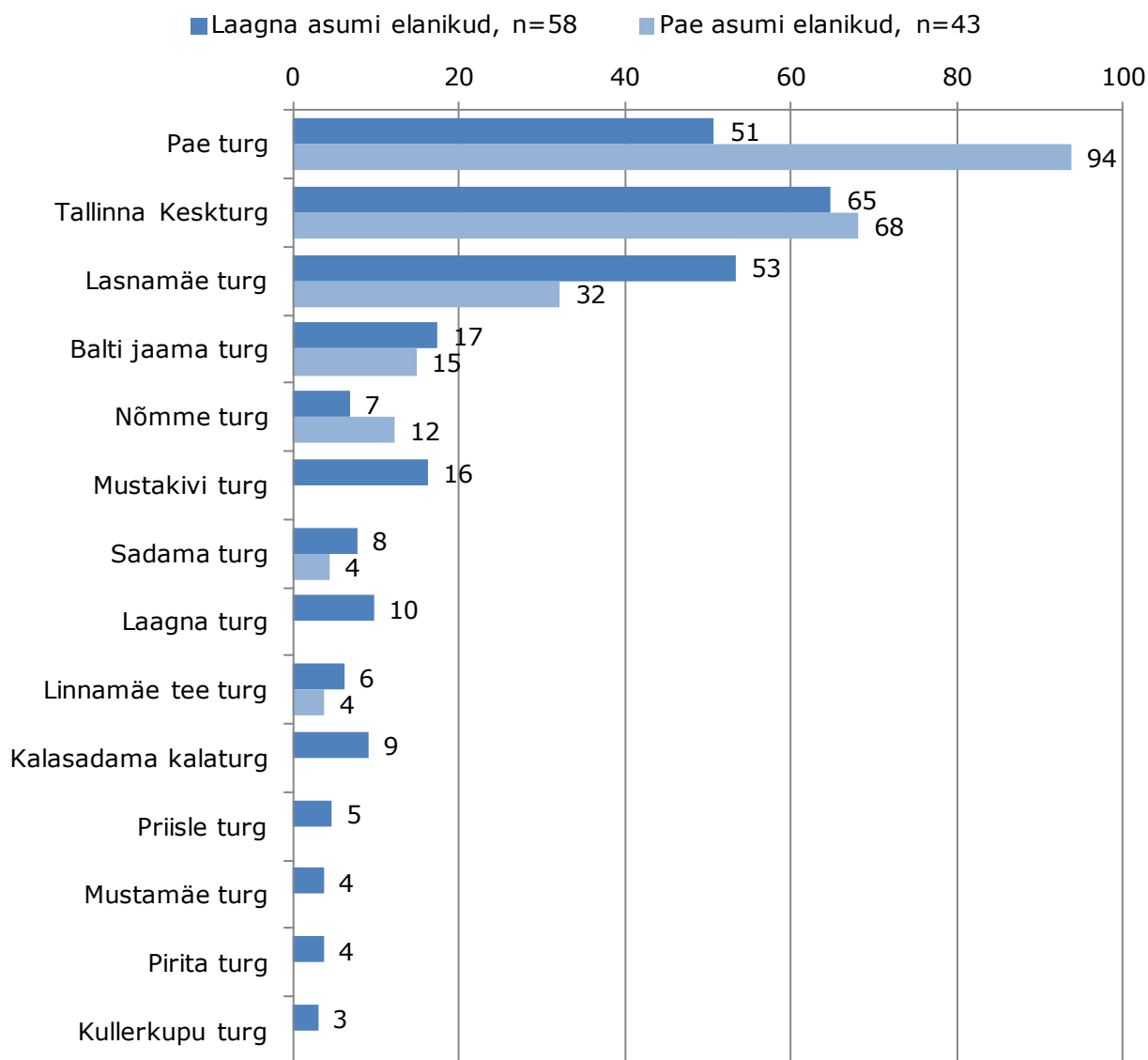

Joonisel 4 on toodud ka turgude külastatavus asumis põhiselt järjestatuna nende üldkülastatavuse alusel.

Näeme, et nii Laagna kui Pae asumis elanike enimkülastatavate turgude TOP 3 on sama, kuid nende järjestus veidi erineb. Kui Laagna asumis elanike enimkülastatavaks turuks on Tallinna Keskurg (65%), siis Pae asumis elanikel Pae turg (94%). Samas on huvitav asjaolu, et Tallinna Keskurgu külastajate seas on Pae asumis elanikke isegi veidi enam kui Laagna asumis elanikke (68% vs 65%). Lasnamäe turu külastajate seas on oluliselt enam Laagna mitte Pae asumis elanikke (53% vs 32%).

Veel selgub, et Laagna asumis elanike külastatavate turgude spekter on oluliselt laiem kui Pae asumis elanike oma. Pae asumis elanikud on lisaks eelmainitutele Laagna asumis omadest enam külastanud vaid Nõmme turgu.

Joonis 4. Erinevate Tallinna turgude külastamine vastavalt asumile (% , n= asumis elanikud)

2 Sagedamini külastatav turg

2.1 Sagedamini külastatava turu külastamise peamised põhjused

Vastajatelt uuriti sagedamini külastatava turu kohta, mis on peamised põhjused, miks nad just seda turgu kõige sagedamini külastavad. Vastused anti vabas vormis, hiljem sarnase sisuga vastused koondati ühise nimetaja alla. Tulemused on esitatud joonisel 5 kahanevas järjestuses.

Erinevate turgude puhul on peamine külastamise põhjus selle sobiv asukoht üldiselt (asub lähedal või jääb liikumise teele - 47%). Samasse kategooriasse liigitub ka 10% poolt nimetatud logistiline sobivus ühistranspordi liikumise või parkimisvõimaluste osas.

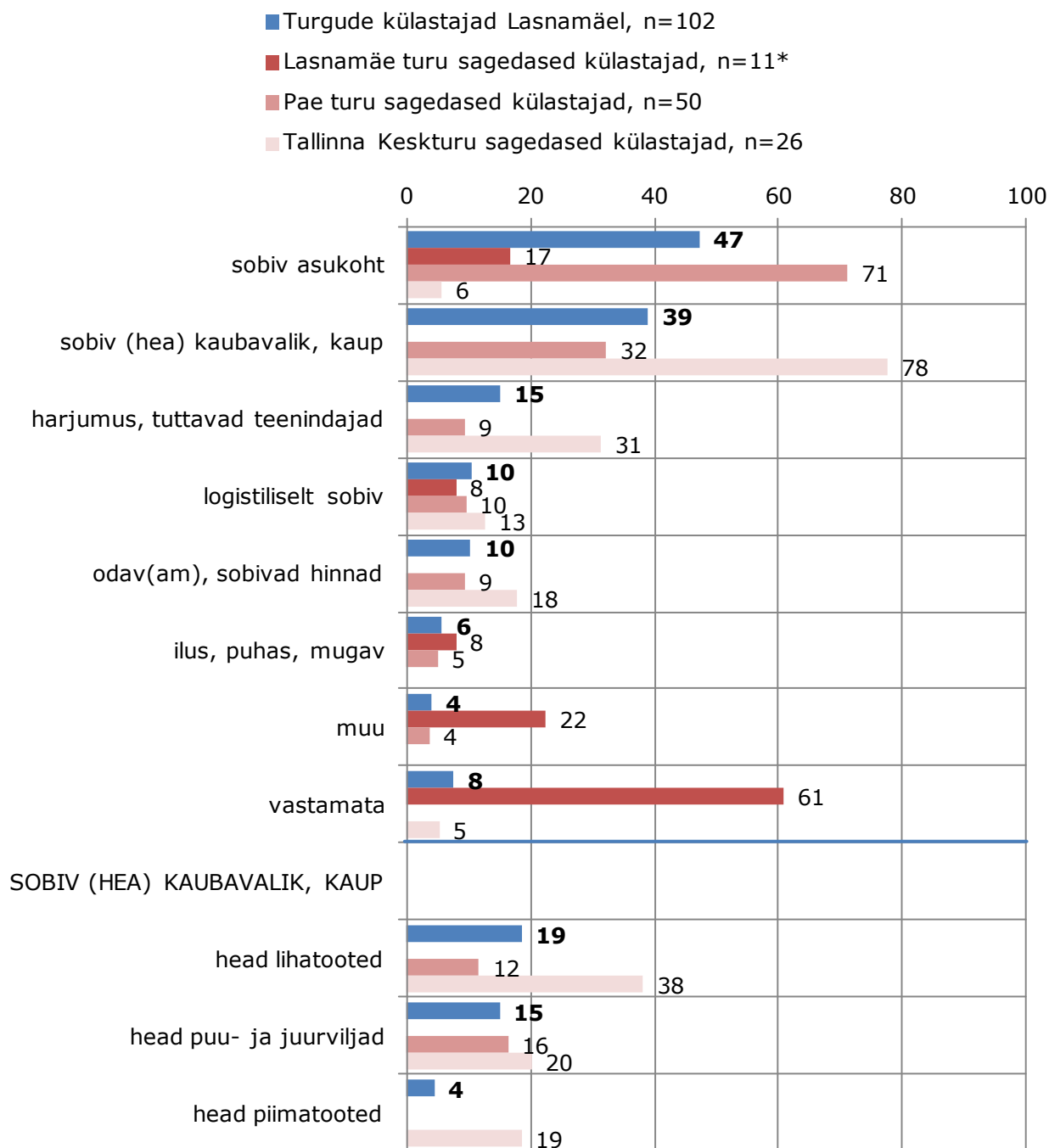
Väga paljude poolt toodi turu külastuse põhjusena esile ka sobivat kaubavalikut, kaup (39%), seda nii üldiste vastustena kui ka konkreetsete tootegruppidega, millest sagedamini nimetati häid lihatooteid (19%), puu- ja juurvilju (15%), kuid ka piimatooted (4%).

Muid põhjuseid nimetati juba oluliselt vähesemate lasnamäelaste poolt.

Vaadeldes turgude külastamise põhjuseid suuremate turgude sagedaste klientide poolt, näeme, et Tallinna Keskuru peamiseks eeliseks teiste turgude ees on sobiv, hea kaubavalik (78%), eelkõige selle hea lihatoodete valik (38%); Pae turu puhul aga selle sobiv asukoht (71%).

Tallinna Keskurg eristub külastuse põhjuste osas veidi teistest turgudest ka harjumuspärasuse (31%) ja parema hinna (18%) poolest.

Lasnamäe turu sagedaste külastajate poolt toodi külastamise põhjusena välja kahel korral sobivat asukohta, ühel korral puhtust ja ka logistiliselt sobivat kohta; muude vastustena aga, et oli seal ainuke külastaja.

Joonis 5. Sagedamini külastatava turu külastamise peamised põhjused (%)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

2.2 Hinnangud sagedamini külastatavale turule

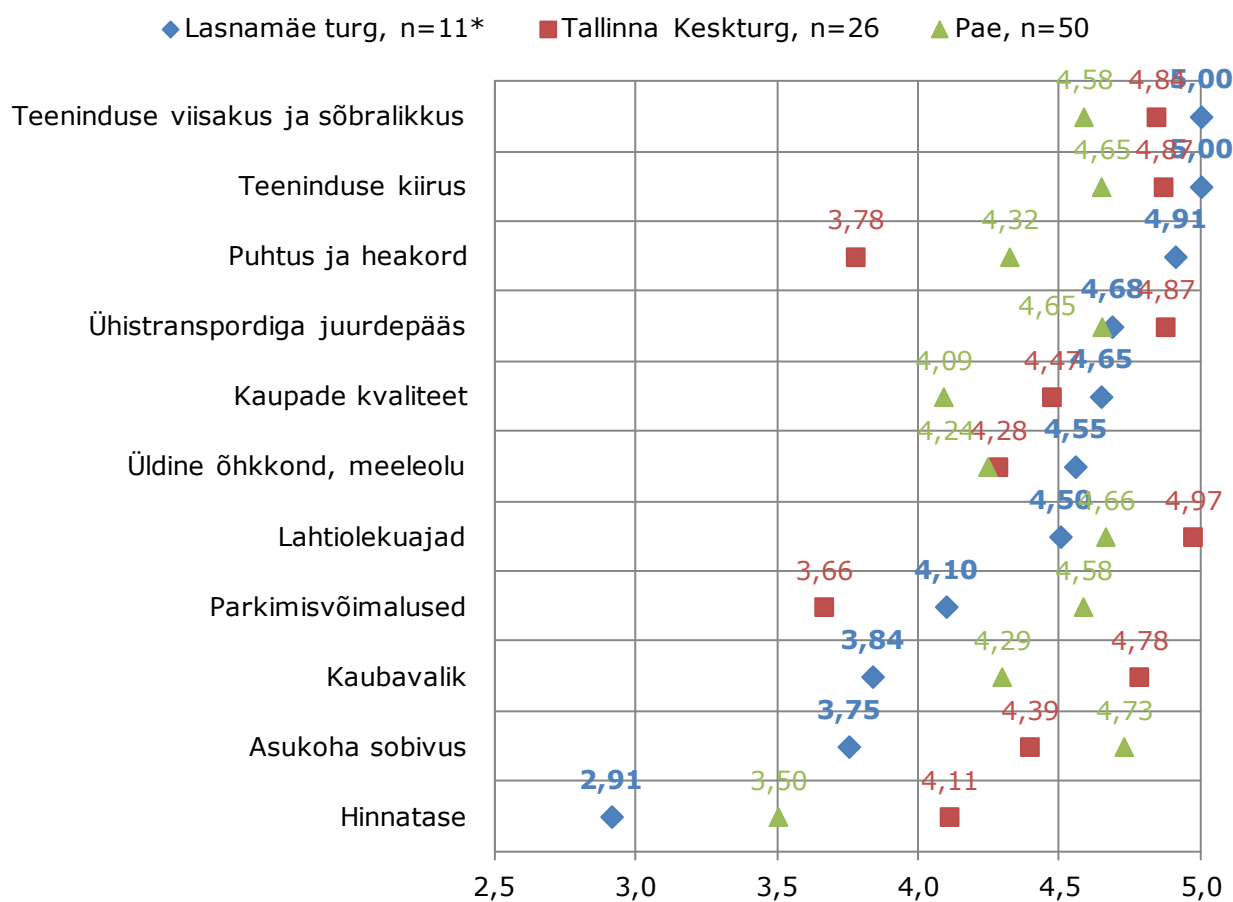
Joonisel 6 on toodud lasnamäelaste keskmised hinnangud sagedamini külastatava turu erinevatele omadustele. Hinnanguid anti skaalal 1-5, kus 5 tähendas „väga hea“ ja 1 „väga halb“. Tulemused on reastatud kahanevas järjestuses Lasnamäe turule antud hinnangute järgi.

Lasnamäe turu sagedased külastajad on andnud oma turule teiste turgude sagedaste klientidega võrreldes kõrgemaid hinnanguid ennekõike selle puhtusele ja heakorrale (4,91), seejärel kaupade kvaliteedile (4,65) ja üldisele õhkkonnale, meeldivusele (4,55), kuid ka teeninduse viisakusele, sõbralikkusele ja kiirusele (keskmiselt 5 palli). Hinnang parkimisvõimalustele on kõrgem Tallinna Keskturu, kuid madalam Pae turu vastavast hinnangust ning hinnang ühistranspordiga juurdepääsule on pea võrdne Pae turu omaga. Ülejäänud hinnangute osas jäädakse teistest turgudest maha. Kõige suuremad erinevused teiste turgudega ilmnevad hinnataseme (2,91) hinnangute osas, seejärel asukoha sobivuse (3,75), kaubavaliku (3,84) ja lahtiolekuaegade (4,5) osas.

Tallinna Keskturu selgeks eeliseks teiste turgudega võrreldes on hinnatase ja kaubavalik, seejärel ka lahtiolekuajad ja juurdepääs ühistranspordiga; Pae turu tugevuseks võib pidada aga parkimisvõimalusi ja asukoha sobivust.

Kui võrrelda antud hinnanguid turgude puhul oluliseks peetava teguritega (joonis 5), näeme et Lasnamäe turg on kõrgeid hinnanguid saanud pigem ebaolulisematele teguritele ja madalamaid hinnanguid oluliseks peetavatele teguritele.

Joonis 6. Hinnangud sagedamini külastatavale turule (% , n= sagedased turu külastajad)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

3 Lasnamäe turg

3.1 Lasnamäe turu külastajate ja sagedaste külastajate profiil

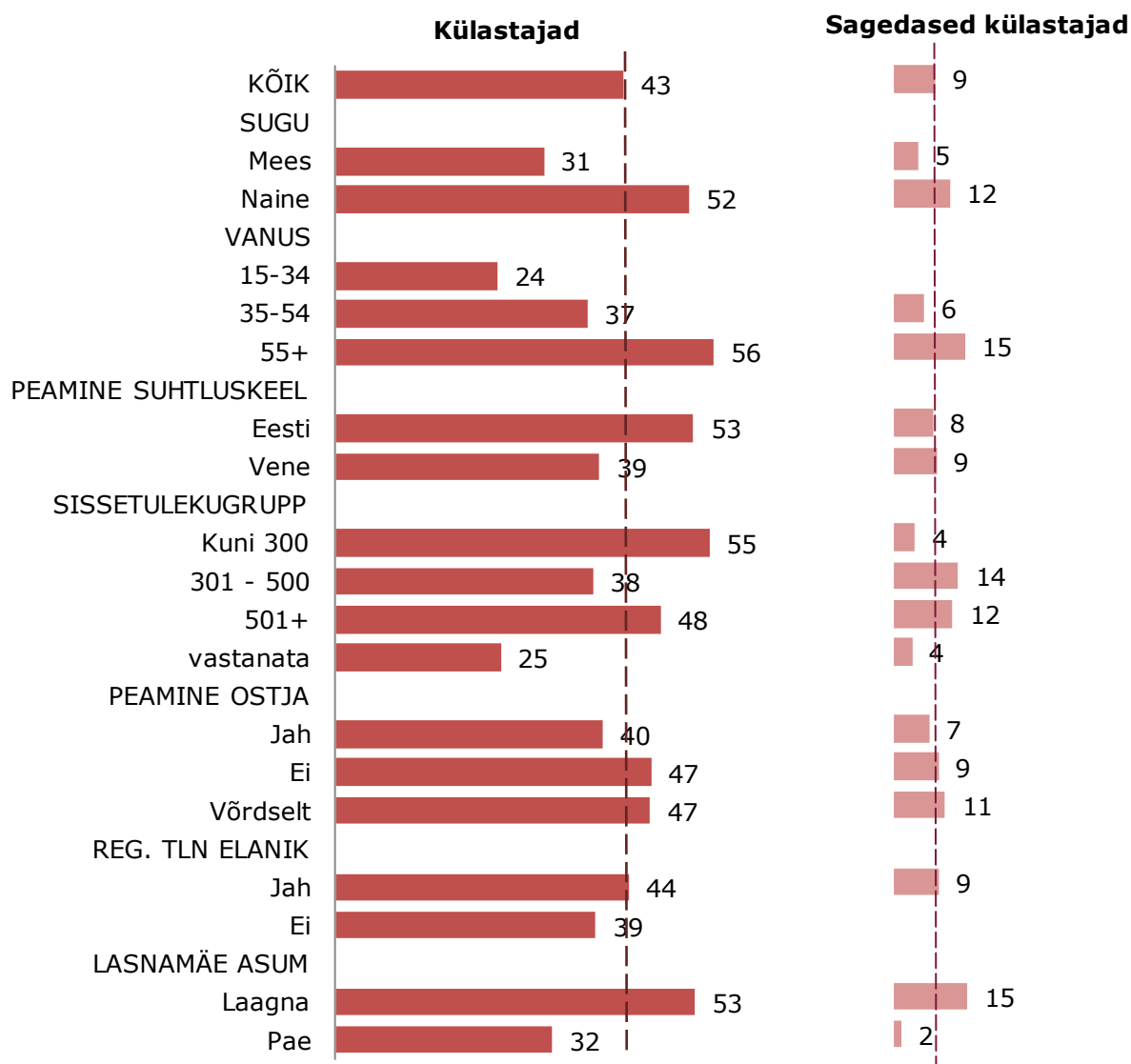
Joonisel 7 on esitatud Lasnamäe turu külastajate (sh sagedaste) ja sagedaste külastajate profiilid.

Lasnamäe turu külastajate seas on keskmisest oluliselt enam üle 54-aastaseid lasnamäelasi, veidi enam on ka naisi, eestlasi ja madalaimasse sissetulekugruppi kuulujaid, Laagna asumis elanikke.

Külastajate ja sagedaste külastajate profiilid on üsna sarnased. Sagedaste külastajate seas on keskmisest veidi enam üle 54-aastaseid ja Laagna asumis elanikke.

Pae turu külastajate seas on erinevalt Lasnamäe turu külastajatest oluliselt enam 15-34-aastaseid külastajaid.

Joonis 7. Lasnamäe turu külastajate ja sagedaste külastajate profiil (%)

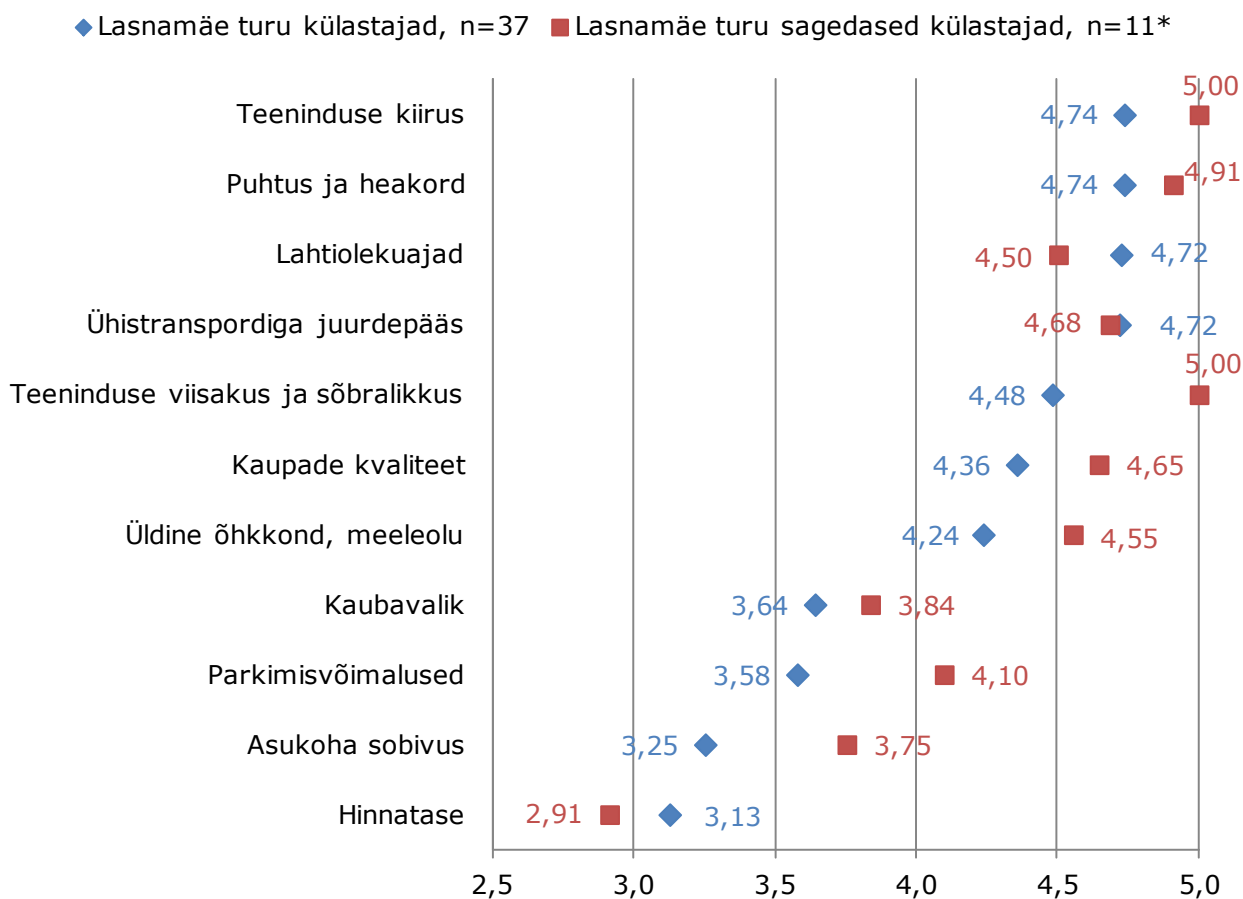

3.2 Hinnangud Lasnamäe turule külastajate ja sagedaste külastajate poolt

Lasnamäe turu külastajad andsid turu erinevatele teguritele hinnanguid skaalal 1-5, kus 5 tähendas „väga hea“ ja 1 „väga halb“ sarnaselt teiste turgude sagedaste külastajatele (joonis 6). Tulemused on esitatud joonisel 8 skaala keskmistena reastatuna sagedaste külastajate hinnangute järgi.

Näeme, et üldjuhul annavad sagedased Lasnamäe turu külastajad kõrgemaid hinnanguid kui kõik ülejäänud Lasnamäe turgu viimase 12 kuu jooksul külastanud lasnamäelased. Erandiks on vaid hinnangud lahtiolekuaegadele (+0,22), hinnatasemele (+0,21) ja ühistranspordiga juurdepääsule (+0,03).

Joonis 8. Hinnangud Lasnamäe turule külastajate ja sagedaste külastajate poolt (%)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

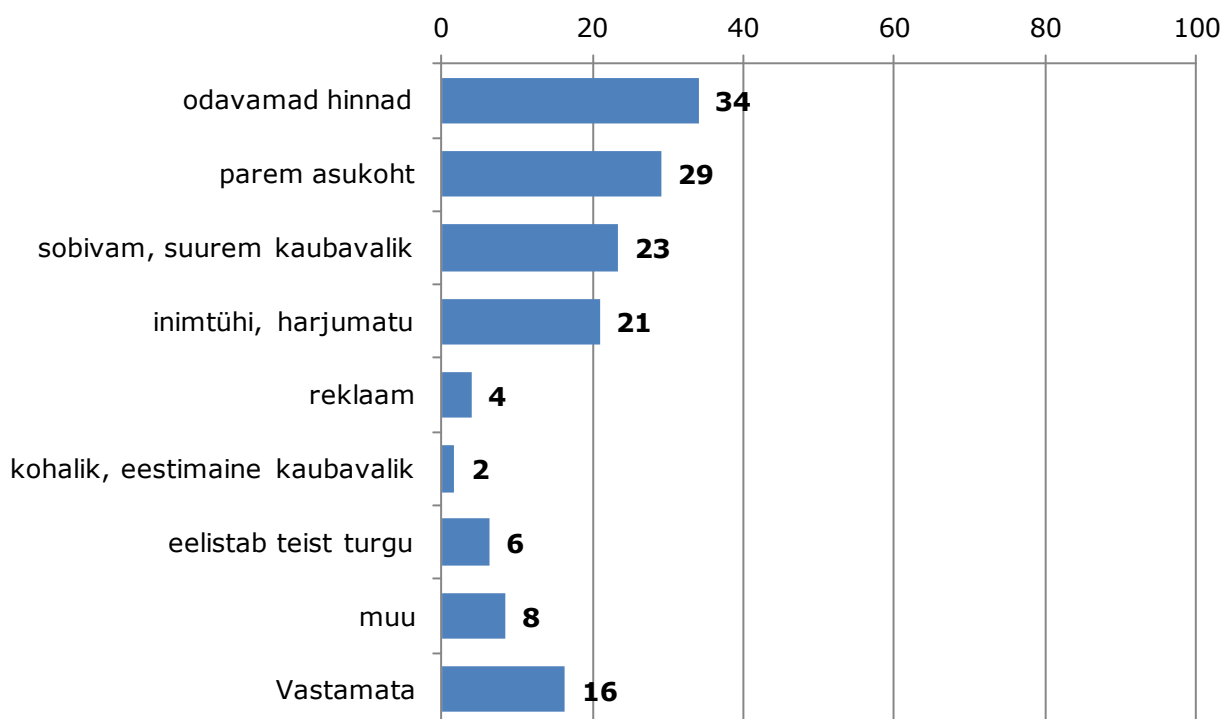
Võrreldes Laagna ja Pae asumis elanike hinnanguid Lasnamäe turule, siis on Laagna asumis elanikud andnud sagedamini kõrgemaid hinnanguid kui Pae asumis elanikud, erandiks on vaid hinnangud parkimisvõimalustele (+1,15), asukoha sobivusele (+0,43) ja hinnatasemele (+0,14).

3.3 Soovitavad muudatused Lasnamäe turul

Lasnamäe turu külastajatelt uuriti, millised muudatused Lasnamäe turul paneksid neid seda turgu veelgi sagedamini külastama. Vastused anti vabas vormis, hiljem sarnase sisuga vastused rühmitati ühise nimetaja alla (joonis 9).

Kõige enam mainiti turgu sagedasema külastuse motivaatorina odavamaid hindu (pea kolmandik), seejärel paremat asukohta; veidi enam kui neljandik ootaks sobivamat, suuremat kaubavalikut ja pea sama paljude jaoks on turg veel harjumatu ning liialt inimtühi, tekitades kõhedust. 4% ootaks enam reklaami ja teavitusi teatud sooduspakkumiste osas; 2% ootaks aga enam kohalikku, eestimaist kaubavalikut. 6% ei hakka seda turgu aga eeldatavasti kunagi sagedamini külastama, kuna eelistavad peamiselt mõnda teist turgu.

Joonis 9. Soovitavad muudatused Lasnamäe turul (% , n=48, Lasnamäe turu külastajad)

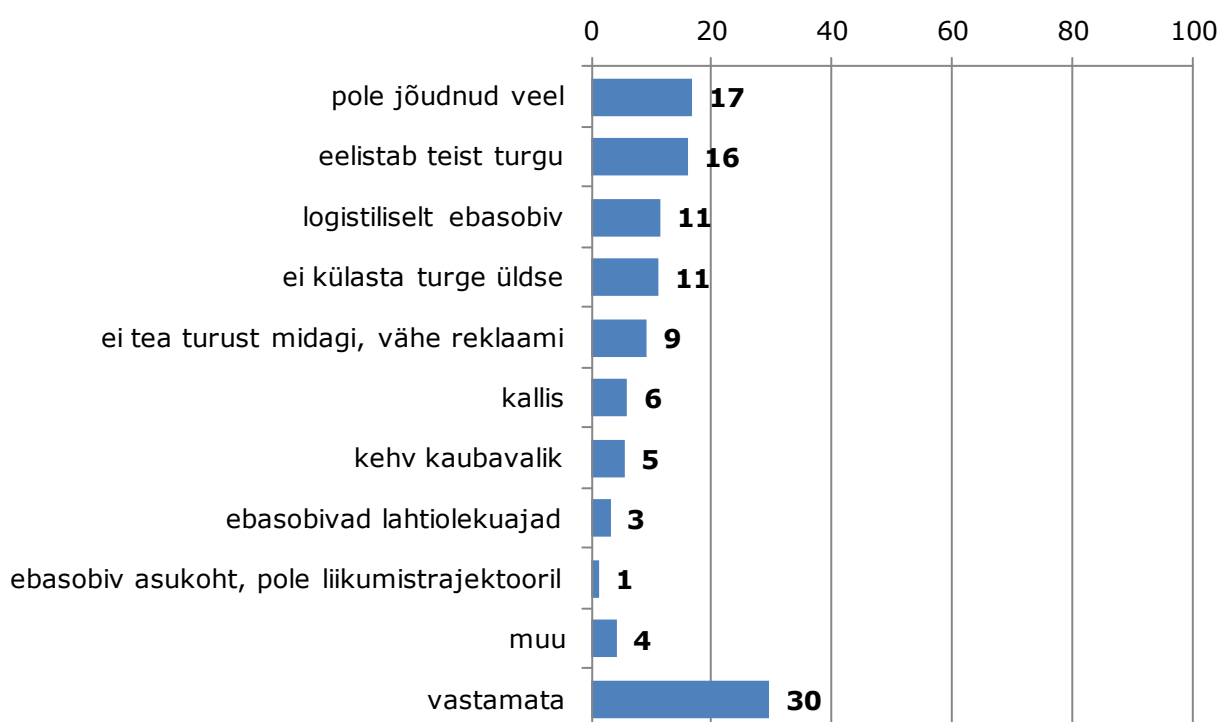

3.4 Lasnamäe turu mitte-külastamise põhjused

Nendelt, kes pole Lasnamäe turgu külastanud, uuriti mis põhjustel nad seda teinud pole. Vastused anti vabas vormis, hiljem sarnase sisuga vastused rühmitati ühise nimetaja alla (joonis 10).

Ükski Lasnamäe turu mitte-külastamise põhjus ei eristunud teistest selgelt. Veidi sagedamini nimetati asjaolu, et pole veel jõudnud ning, et eelistatakse teist turgu. Sisulisemate probleemidena kerkis kõige enam esile, et Lasnamäe turg asub logistiliselt ebasobivas kohas (11%), samasse kategooriasse liigitub ka 1% poolt nimetatud ebasobiv asukoht, liikumistrajektooriga mitte jäämine.

Joonis 10. Lasnamäe turu mitte-külastamise põhjused (% , n=55, Lasnamäe turu mitte-külastajad)

MUSTAMÄE

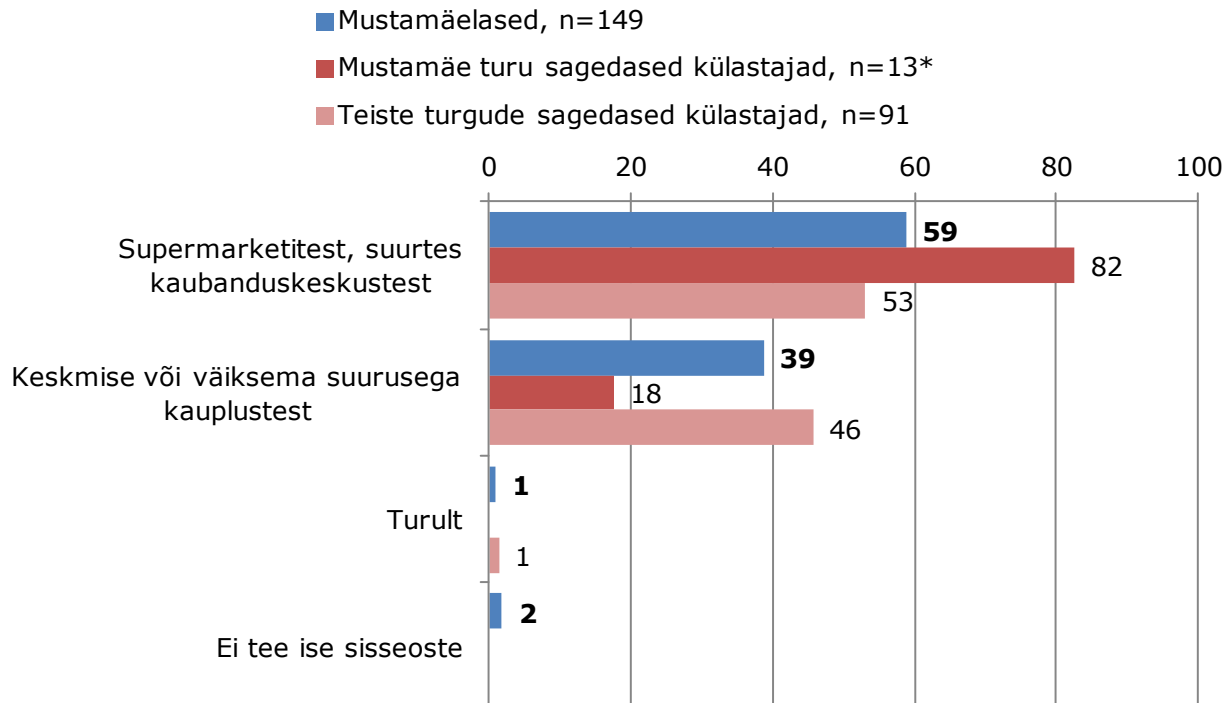
4 Turgude külastatavus

4.1 Toidu- ja esmatarbekaupade ostmise peamine müügikoht

Esmalt uuriti vastajatelt, mis tüüpi müügikohtadest nad peamiselt oma toidu- ja esmatarbekaupu ostavad.

Mustamäe (Mustamäe asum, edaspidi lihtsustatult mustamäelaste) elanike peamised toidu- ja esmatarbekaupade ostmise kohaks on enam kui pooltel supermarketid ja suured kaubanduskeskused (joonis 11), iga neljas ostab neid aga peamiselt keskmise või väiksema suurusega kauplustest. Vaid 1% mustamäelastest teevad igapäevaseid sisseoste peamiselt turul.

Joonis 11. Toidu- ja esmatarbekaupade ostmise peamine müügikoht (%)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

Peamiselt supermarketitest ja suurtest kaubanduskeskustest sisseostude tegijate seas on keskmisest enam kõrgeimasse sissetulekugruppi kuulujaid (neto üle 500 euro kuus pereliikme kohta – 78%); keskmistest või väiksematest kauplustest sisseostude tegijate seas aga enam keskmisesse sissetulekugruppi kuulujaid (neto 301-500 eurot kuus pereliikme kohta – 52%).

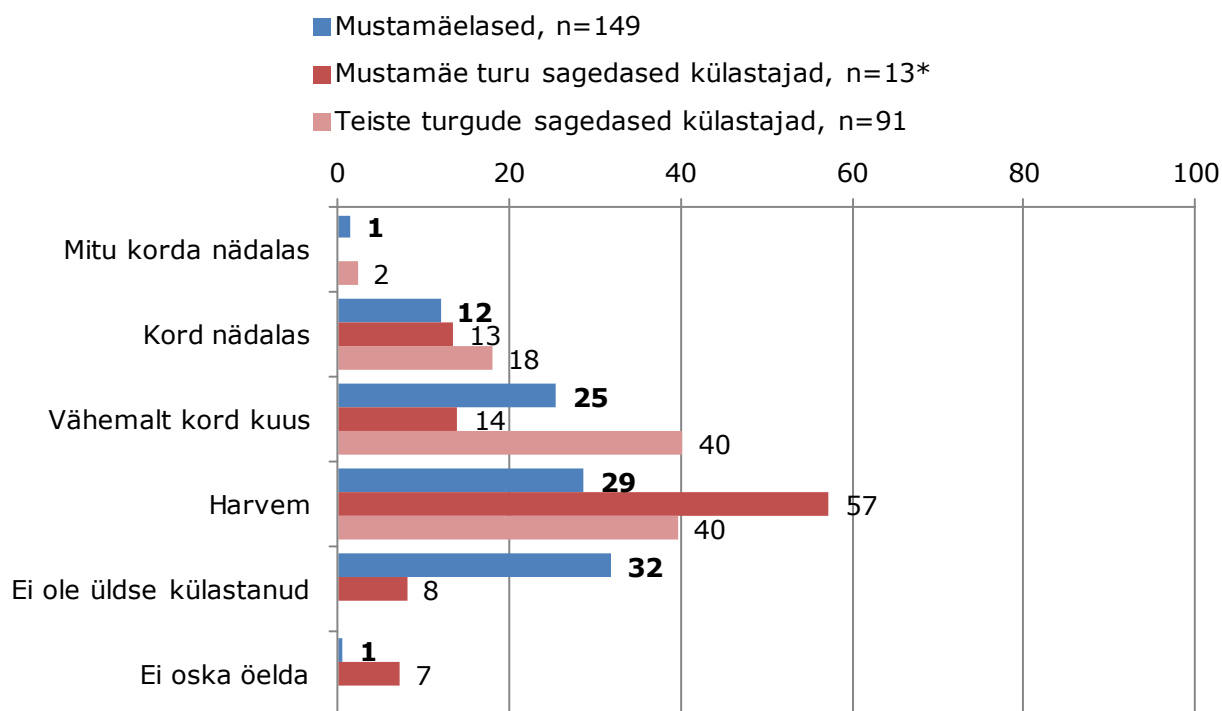
Mustamäelaste seas selget seost peamise sisseostukoha ja turgude külastuse vahel ei ole.

Mustamäe turu sagedased külastajad teevad oma igapäevasid sisseoste kõige enam supermarketitest või suurtest kaubanduskeskustest (82%), teiste turgude sagedastest külastajatest harvem aga keskmise või väiksema suurusega kauplustest (18% - joonis 11).

4.2 Turgude külastamise sagedus

Vaadeldes turgude külastamise sagedust, näeme (joonis 12) et suurem osa mustamäelastest külastab Tallinna turgusid mitte sagedamini kui kord kuus (29%). Üldse ei ole turgusid viimase 12 kuu jooksul külastanud kolmandik mustamäelastest.

Joonis 12. Turgude külastamise sagedus viimase 12 kuu jooksul (%)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

Mustamäe turu sagedased külastajad erinevad ülejäänud turgude sagedastest külastajatest selle poolest, et nende seas on väga palju väga harvasid turgude külastajaid ja ei ole üldse seda mitu korda nädalas külastavaid inimesi.

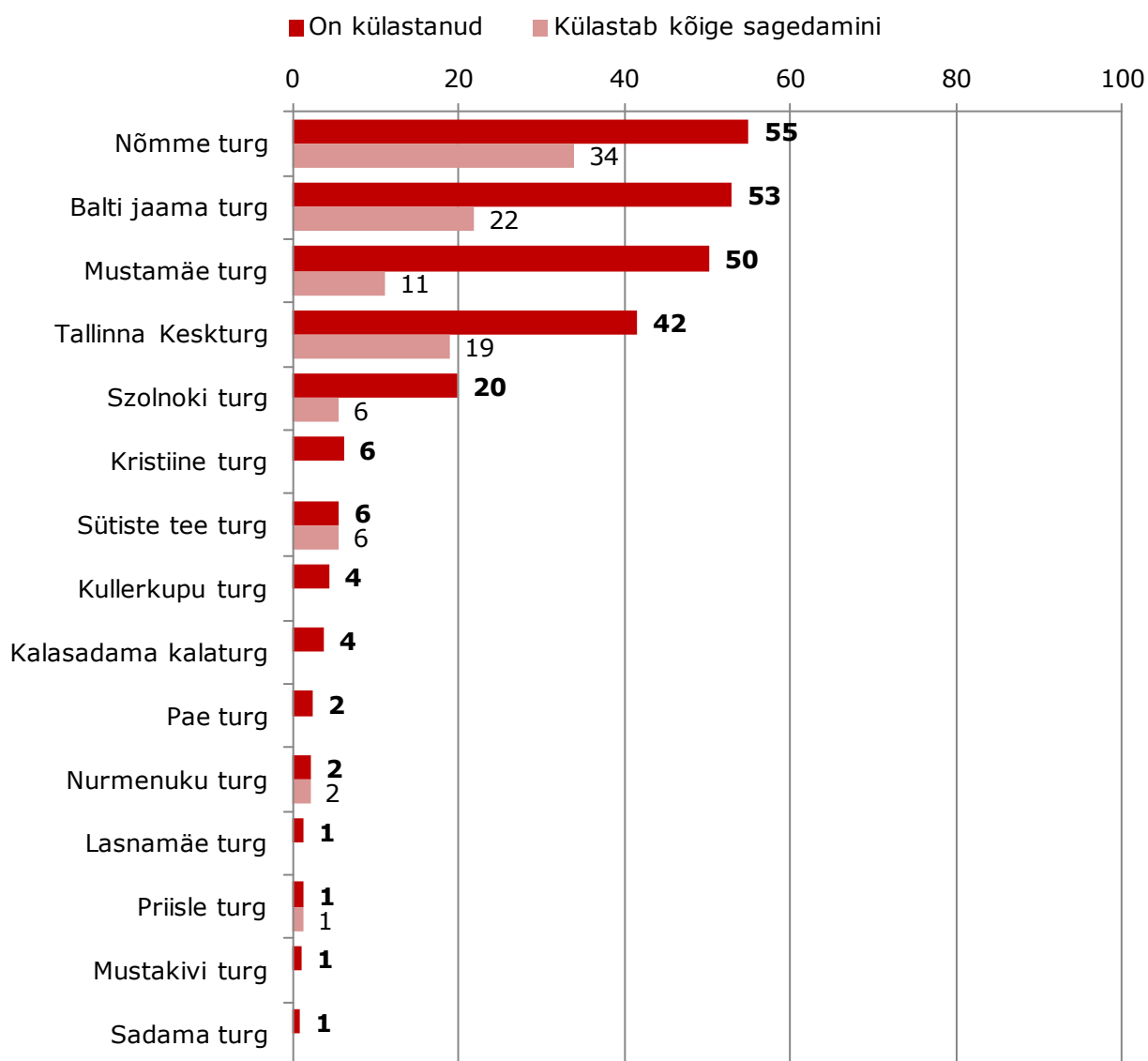
4.3 Erinevate Tallinna turgude külastamine

Neilt, kes on Tallinna turgude viimase 12 kuu jooksul külastanud, küsiti, milliseid neist nad on külastanud ning millist külastavad kõige sagedamini. Tulemused on toodud joonisel 13 kahanevas järjetsuses.

Kõige enam külastavad mustamäelased Nõmme turgu (55%) ja see on kolmandikule ka peamiselt külastatavaks turuks. Pea sama palju on ka Balti jaama (53%) ja Mustamäe turu (50%) külastajaid, kuigi neil on oluliselt vähem püsikülastajaid. Tallinna Kesk turul on tervikuna küll vähem külastajaid, kuid nendest pea pooled on selle sagedased külastajad.

Muude Tallinna turgude külastatavused on mustamäelaste seas juba marginaalsed.

Joonis 13. Erinevate Tallinna turgude külastamine (%, n=102, turgude külastavad mustamäelased)

5 Sagedamini külastatav turg

5.1 Sagedamini külastatava turu külastamise peamised põhjused

Vastajatelt uuriti sagedamini külastatava turu kohta, mis on peamised põhjused, miks nad just seda turgu kõige sagedamini külastavad. Vastused anti vabas vormis, hiljem sarnase sisuga vastused koondati ühise nimetaja alla. Tulemused on toodud joonisel 14 kahanevas järjestuses.

Erinevate turgude puhul on mustamäelaste jaoks nende peamiseks külastamise põhjuseks sobiv kaubavalik, kaup (48%), seda nii üldiste vastustena kui ka konkreetsete tootegruppidenä, millest sagedamini nimetati häid lihatooteid (10%), puu- ja juurvilju (10%), kuid ka piimatooted (2%).

Väga paljude poolt toodi turu külastuse põhjusena esile ka sobivat asukohta (40%). Samasse kategooriasse liigitub ka 7% poolt nimetatud logistiline sobivus ühistranspordi liikumise või parkimisvõimaluste osas.

Pea iga kolmas peab turu valikul oluliseks ka sobivaid hindu ja iga viies puhtust, ilu. Muid põhjuseid nimetati juba oluliselt vähemate mustamäelaste poolt.

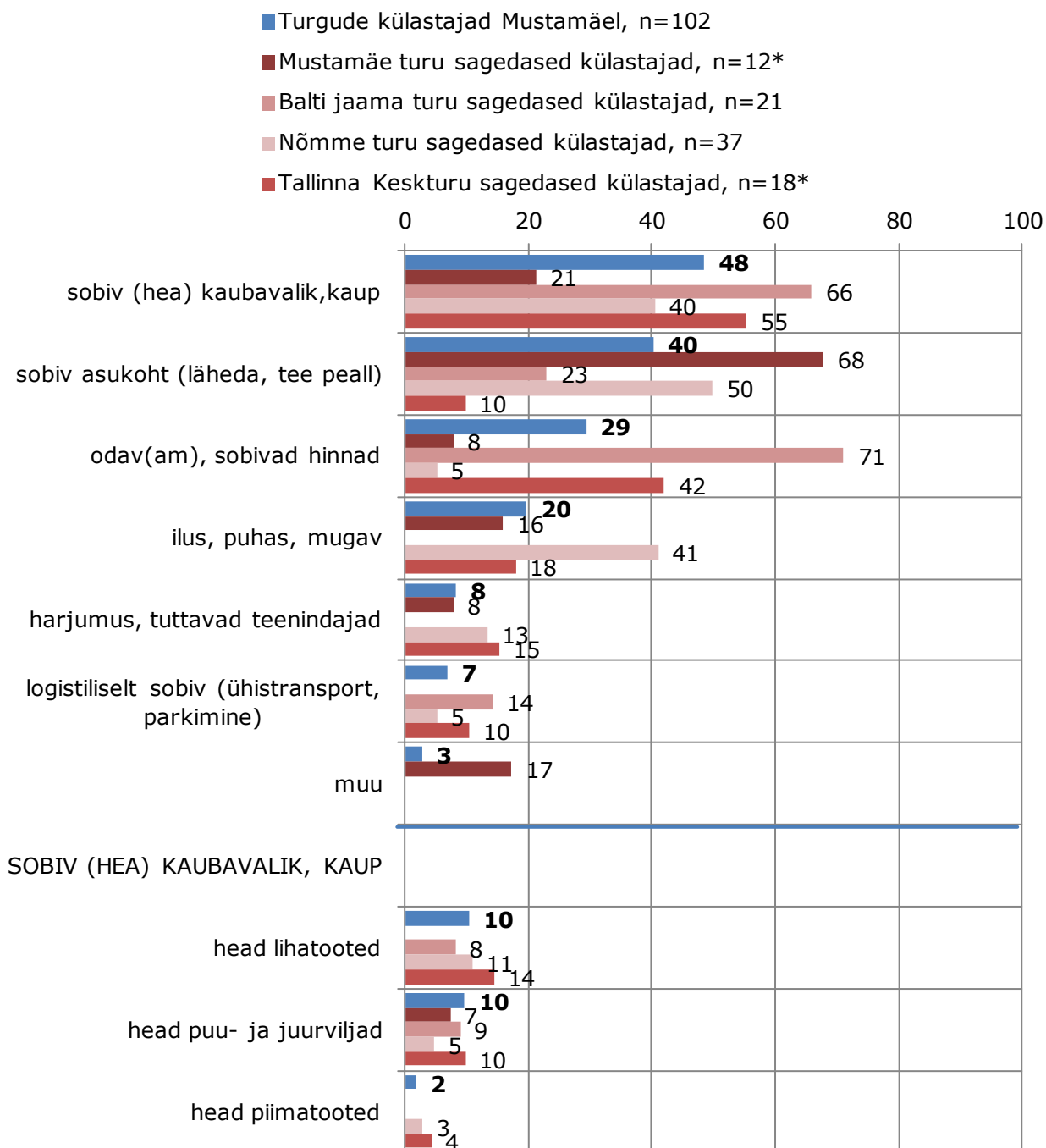
Vaadeldes turgude külastamise põhjuseid suuremate turgude sagedaste klientide poolt, näeme, et Balti jaama turu peamiseks eeliseks teiste turgude ees on odavad, sobivad hinnad (71%) ja osaliselt ka sobiv, hea kaubavalik (66%).

Nõmme turg eristub teistest turgudest külastuse põhjuste poolest ilu ja puhtuse osas (41%).

Mustamäe turu sagedaste külastajate poolt toodi külastamise põhjusena keskmisest enam välja selle sobivat asukohta (68%).

Tallinna Keskurg ei eristu ühegi omaduse poolest selgelt teistest turgudest.

Joonis 14. Sagedamini külastatava turu külastamise peamised põhjused (%)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

5.2 Hinnangud sagedamini külastatavale turule

Joonisel 15 on toodud mustamäelaste keskmised hinnangud sagedamini külastatava turu erinevatele omadustele. Hinnanguid anti skaalal 1-5, kus 5 tähendas „väga hea“ ja 1 „väga halb“. Tulemused on reastatud kahanevas järjestuses Mustamäe turule antud hinnangute järgi.

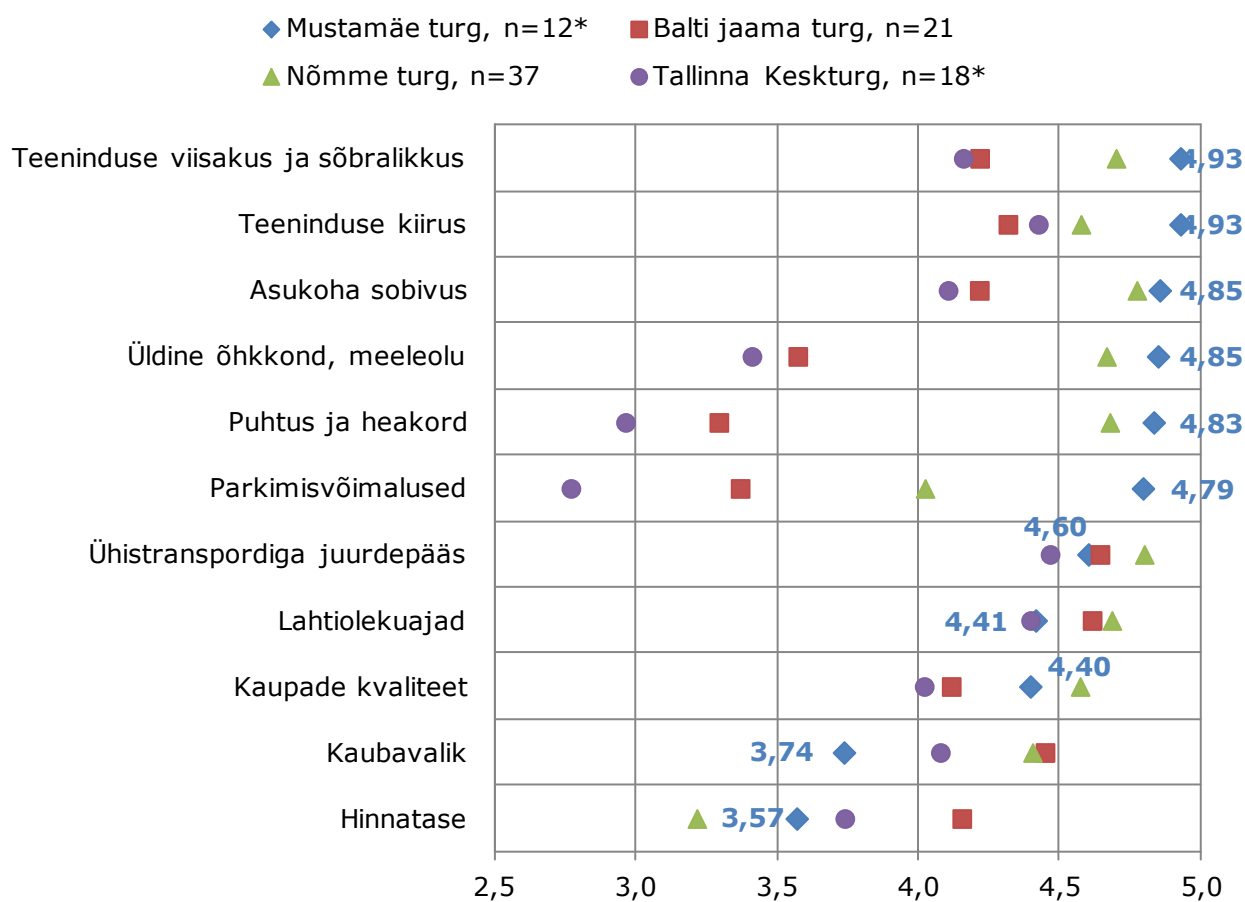
Mustamäe turu sagedased külastajad on andnud oma turule teiste turgude sagedaste klientidega võrreldes kõrgemaid hinnanguid ennekõike turu parkimisvõimalustele (4,79), seejärel teeninduse kiirusele ja viisakusele, sõbralikkusele (mõlemad 4,93), puhtusele ja heakorrale (4,83), asukoha sobivusele ja üldisele õhkkonnale, meeleolule (mõlemad 3,75). Kõigi kõrgelt hinnatud tegurite osas konkureeritaks eelkõige Nõmme turu hinnangutega.

Teistele turgudele antud hinnangutega võrreldes on Mustamäe turu nõrkusteks aga eelkõige kaubavalik (3,74) ja lahtiolekuajad (4,41); samuti hinnatase (3,57), milles siiski oluliselt edestatakse Nõmme turgu.

Kolme teguri osas saavutas kõrgemaid hinnanguid aga Nõmme turg, nendeks olid: juurdepääs ühistranspordiga, kaupade kvaliteet ja lahtiolekuajad.

Kõige enam madalaimaid hinnanguid sai erinevatele teguritele Tallinna Keskturg.

Joonis 15. Hinnangud sagedamini külastatavale turule (% , n= sagedased turu külastajad)

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

6 Mustamäe turg

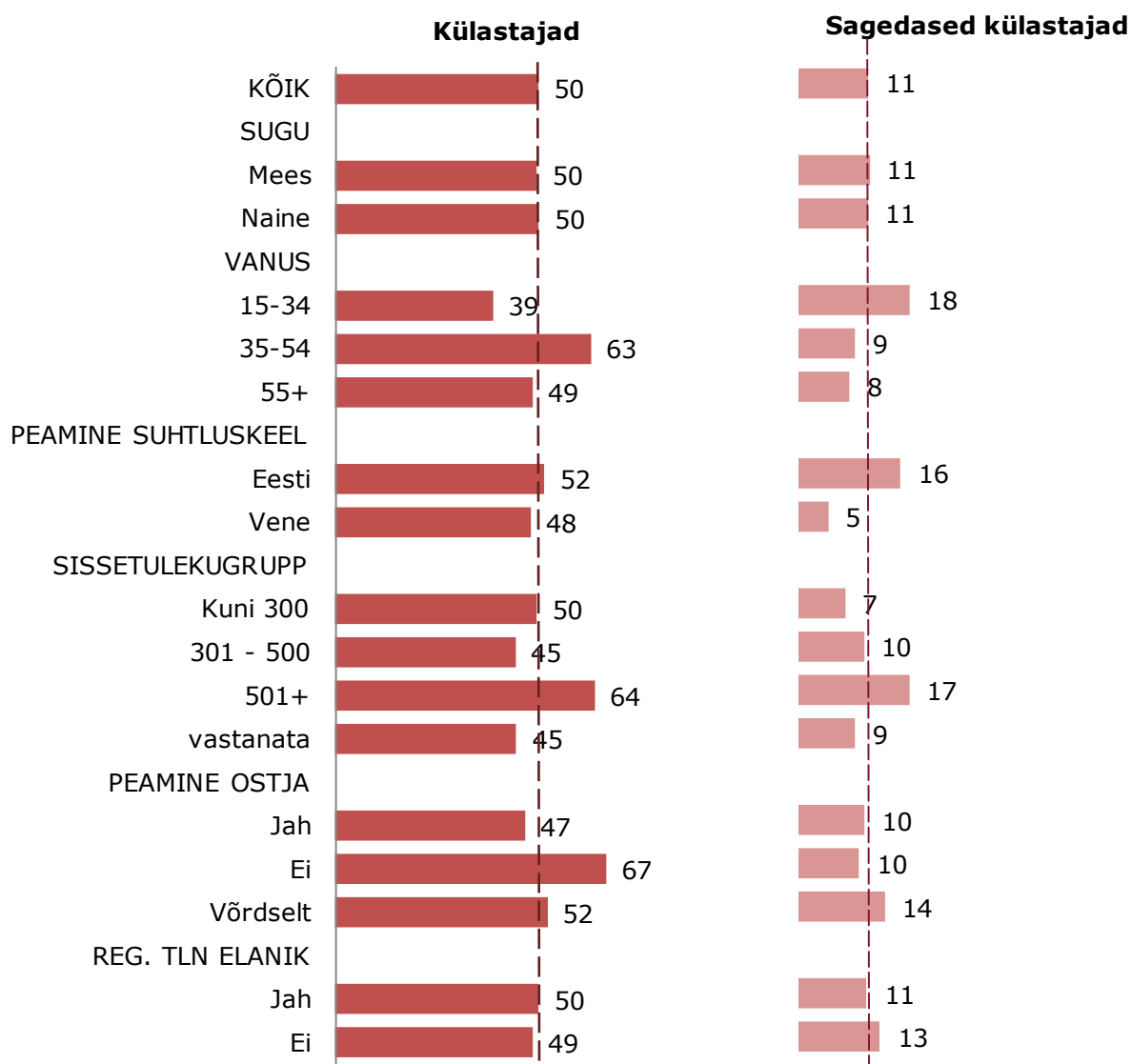
6.1 Mustamäe turu külastajate ja sagedaste külastajate profiil

Joonisel 16 on esitatud Mustamäe turu külastajate (sh sagedaste) ja sagedaste külastajate profiilid.

Mustamäe turu külastajate seas on keskmisest veidi enam (mitte statistiliselt olulisel määral) 35-54-aastaseid, kõrgeimasse sissetulekugruppi kuulujaid ja neid, kes ei ole tavaliselt peamised sisseostude tegijad.

Sagedaste ostjate seas on veidi enam naisi, eestlasi ja kõrgeimasse sissetulekugruppi kuulujaid.

Joonis 16. Mustamäe turu külastajate ja sagedaste külastajate profiil (%)

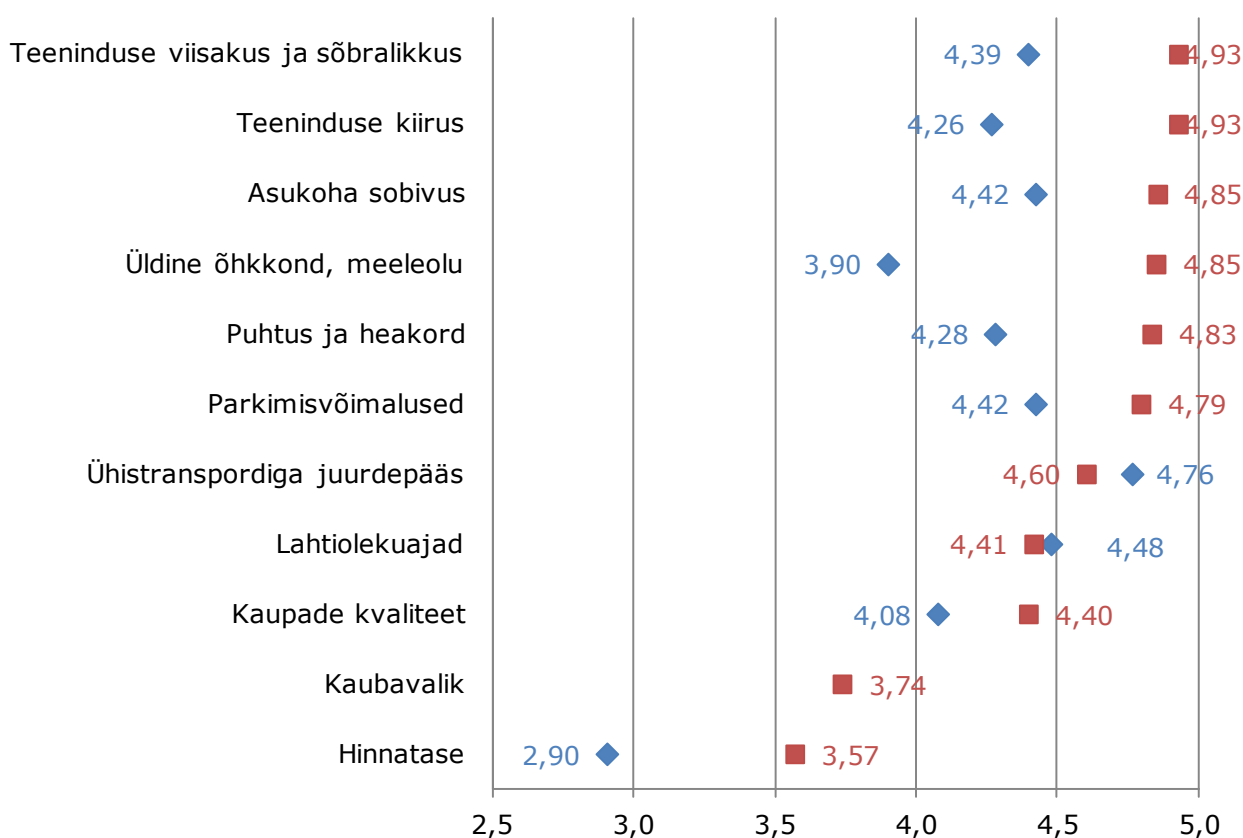
6.2 Hinnangud Mustamäe turule külastajate ja sagedaste külastajate poolt

Mustamäe turu külastajad andsid turu erinevatele teguritele hinnanguid skaalal 1-5, kus 5 tähendas „väga hea“ ja 1 „väga halb“ sarnaselt teiste turgude sagedastele külastajatele (joonis 15). Tulemused on esitatud joonisel 17 skaala keskmistena reastatuna sagedaste külastajate hinnangute järgi.

Näeme, et üldjuhul annavad sagedased Mustamäe turu külastajad kõrgemaid hinnanguid kui kõik ülejäänud Mustamäe turgu viimase 12 kuu jooksul külastanud mustamäelased. Erandiks on vaid hinnangud lahtiolekuaegadele (+0,07) ja ühistranspordiga juurdepääsule (+0,16).

Joonis 17. Hinnangud Mustamäe turule külastajate ja sagedaste külastajate poolt (%)

◆ Mustamäe turu külastajad, n=40 ■ Mustamäe turu sagedased külastajad, n=12*

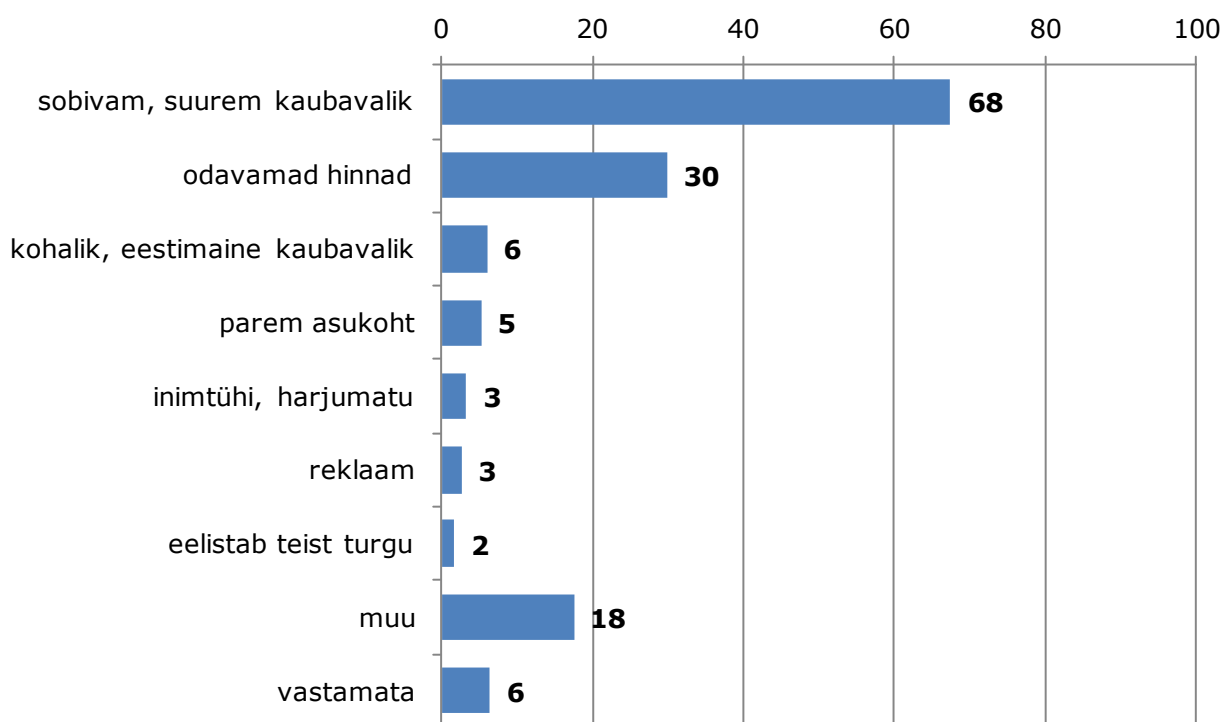
* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

6.3 Soovitavad muudatused Mustamäe turul

Mustamäe turu külastajatelt uuriti, millised muudatused Mustamäe turul paneksid neid seda turgu veelgi sagedamini külastama. Vastused anti vabas vormis, hiljem sarnase sisuga vastused rühmitati ühise nimetaja alla (joonis 18).

Kõige enam mainiti turgu sagedasema külastuse motivaatorina sobivamat, suuremat kaubavalikut (pea 2/3), seejärel juba enam kui poole vähemate poolt odavamaid hindu. Kõik muud põhjused leidsid nimetamist juba oluliselt vähemate vastajate poolt.

Joonis 18. Soovitavad muudatused Mustamäe turul (% , n=52, Mustamäe turu külastajad)

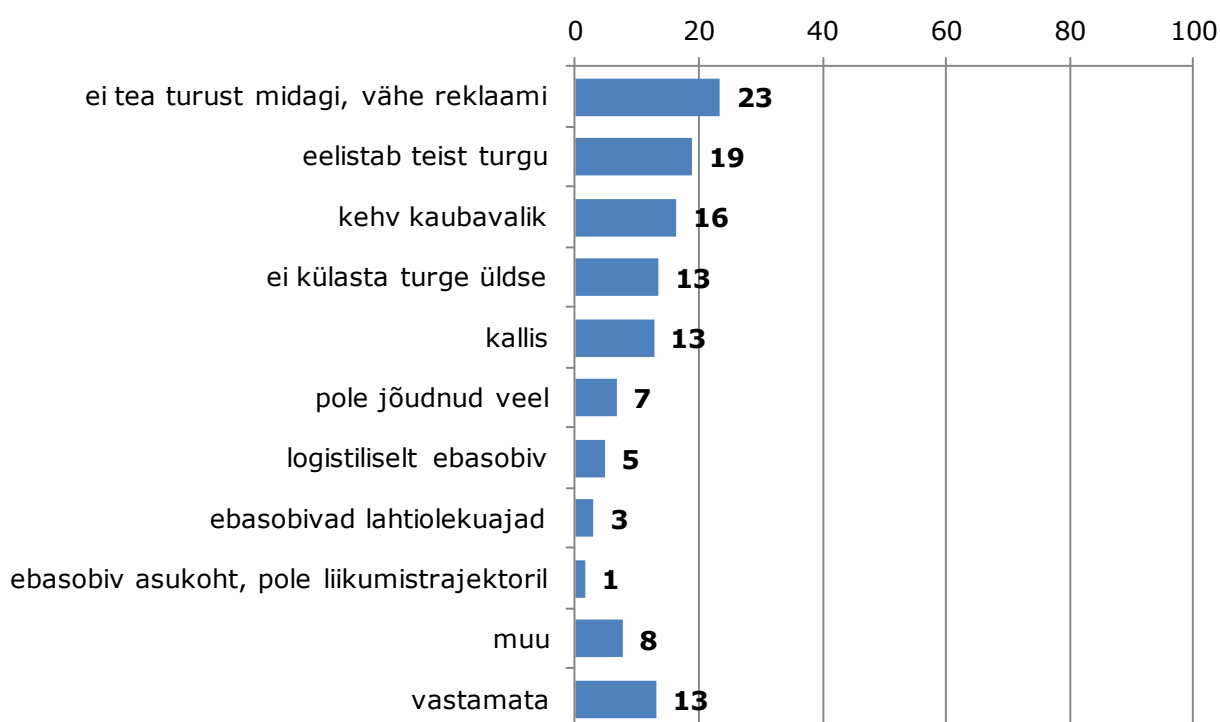

6.4 Mustamäe turu mitte-külastamise põhjused

Nendelt, kes pole Mustamäe turgu külastanud, uuriti mis põhjustel nad seda teinud ei ole. Vastused anti vabas vormis, hiljem sarnase sisuga vastused rühmitati ühise nimetaja alla (joonis 19).

Ükski Mustamäe turu mitte-külastamise põhjus ei eristunud teistest väga selgelt. Veidi sagedamini nimetati asjaolu, et ei teata turust midagi, seda on vähe reklaamitud (23%) ning, et eelistatakse teist turgu (19%). Sisulisemate probleemidena kerkis kõige enam esile kehv kaubavalik (16%).

Joonis 19. Mustamäe turu mitte-külastamise põhjused (% , n=50, Mustamäe turu mitte-külastajad)

KOKKUVÕTE

- Kui lasnamäelased (Laagna ja Pae asumid elanikud) teevad peamiselt toidu- ja esmatarbekaupade sisseoste peaaegu võrdselt keskmise ja väiksema suurusega kauplustest ning supermarketitest, suurtest kaubanduskeskustest, siis mustamäelased (Mustamäe asumid elanikud) teevad neid valdavalt just supermarketitest, suurematest kaubanduskeskustest. Peamiselt turul igapäevaseid sisseostude tegijaid on vastavalt 2% ja 1%.
- Lasnamäelased on võrreldes mustamäelastega sagedasemad turgude külastajad – esimeste puhul on levinum turukülastussagedus vähemalt kord nädalas, teiste puhul aga harvem kui kord kuus. Kummagi piirkonna puhul on turge üldse mitte külastavaid elanikke kolmandik.
- Lasnamäelaste enim külastatud turud on Pae turg, Tallinna Keskturg ja Lasnamäe turg. Pae turu külastajatest suurema osa moodustavad selle sagedased kliendid, Lasnamäe turul vastupidi harva külastavad kliendid.
- Mustamäelaste enim külastatud turud on Nõmme turg, Balti jaama turg, Mustamäe turg ja Tallinna Keskturg. Kõige vähem sagedasi külastajaid on Mustamäe turul.
- Lasnamäelaste jaoks on sagedamini külastatava turu külastamise peamiseks põhjuseks kõige enam turu sobiv asukoht; mustamäelastel aga sobiv kaubavalik, kaup. Mustamäelased peavad võrreldes lasnamäelastega turu puhul olulisemaks sealseid haid hindu ning turu ilu ja puhtust.
- Kui Lasnamäe turu külastajate seas on veidi enam üle 54-aastaseid ja madalaimasse sissetulekugruppi kuulujad, siis Mustamäe turu külastajate seas 35-54-aastaseid ja kõrgemasse sissetulekugruppi kuulujad.
- Lasnamäe turu nõrkusteks on konkureerivate turgudega võrreldes lasnamäelaste arvates selle hinnatase, asukoht (ei jää liikumistrajetoorile, on kaugel) ja kaubavalik. Nendele teguritele anti ka madalamaid hinnanguid ning neid nimetati ka kõige enam eeldatavate muutustena. Muude tegurite osas saavutati konkurentidest paremad hinnangud.
- Mustamäe turg konkureerib selgelt Nõmme turuga. Mustamäe turu peamiseks nõrkuseks on mustamäelaste arvates eelkõige kaubavalik, kuid ka lahtiolekuajad ja hinnatase. Viimase osas edestatakse siiski oluliselt Nõmme turgu.